

Un "forum" capcană pentru societatea civilă

ONG-urile resping subordonarea față de Putere

Fundațiile nici măcar nu știu ce teme de discuție propune Guvernul

Camelia Doru (președintele fundației ICAR): "Se poate ca puterea să încerce un control și mai extins asupra societății civile, dar personal nu cred că este posibil. Nu cred că puterea este atât de naivă încât să-și imagineze că la ora actuală în România se mai poate întâmpla așa ceva. Din '90 și până acum, organizațiile care, au ales ca soluție de supraviețuire alierea cu puterea sunt deja în această categorie. Cele de care a avut nevoie puterea pentru a-și rezolva propriile interese au fost create și sunt și ele cunoscute, iar cele care și-au văzut serios de treabă - puține, ce-i drept - am motive să cred că și vor continua în mod onest activitatea. Sigur că este anormal ca acest forum să fie organizat sub auspiciile guvernului. Mai grav mi se pare faptul că invitații de participare s-au trimis, dar nu și chestionare referitoare la temele de discutat. Programul nu permite nici o dezbateră a altor subiecte în afara celor decise de nu se știe cine. Nu există nici un capitol de «diverse», unde participanții care nu și găsesc aria de interes în program să aibă măcar iluzia că li se va permite să ia cuvântul. De fapt nici în preziua forumului nu exista mai mult decât o schiță de program. Numele celor care vor cuvânta este încă ținut secret, deși taxa de participare este nici mai mult nici mai puțin de 2 milioane de lei! Ar fi normal ca participanții - plătitorii - să știe pentru ce plătesc, nu-i așa? Dar organizatorii s-ar putea să aibă surprize, dacă vor exista suficienți participanți cu o minimă experiență în exercițiul democratic. Pentru că la urma urmei acest forum ar trebui să reunească cel mai activ, agresiv și inovativ segment al societății, care nu este de așteptat că va înghiți pe nemestecate orice găluscă. Va fi și acesta un test al calității participanților. Din punctul meu de vedere, forumul este încă un efort de lustruire a imaginii guvernului, care vrea să arate Europei că încurajează sistemul

Forumul organizațiilor neguvernamentale, care se desfășoară timp de patru zile, cu începere de astăzi, la Palatul Parlamentului, conține în sine atâtea contradicții încât poate fi comparat doar cu "minunile" atribuite orașului Caracal - cimitirul pe strada Învierii, puscăria pe strada Libertății, incendiul de la sediul pompierilor etc. Surprinde - de fapt sochează - că o reuniune a organizațiilor neguvernamentale este organizată chiar de Guvern, prin Departamentul de Analiză Instituțională și Socială. Există două posibilități: ori guvernul României, devenit de vreun an "Guvernul Amicii lui Adrian Năstase", s-a transformat mai nou în ONG-ul "Asociația Amicii lui Adrian Năstase" - calitate în care a și organizat forumul -, ori ne aflăm în plină democrație originală. Varianta a doua pare mai probabilă, dat fiind că de acest demers nu sunt străini nici consilierii președintelui Ion Iliescu. Confruntată în plan politic cu o opoziție firavă, Puterea încearcă practic ceea ce și Stalin a încercat, și a reușit, la vremea sa: aservirea și apoi anularea societății civile. Manifestarea are din start caracteristicile unei făcături: nu se cunosc temele de dezbateră, deși invitaților li s-au cerut câte două milioane pentru participare, nu se știe dacă se va putea înscrie oricine la cuvânt și ce are voie să spună, nu care cumva să se supere "organizatorii". E un iz totalitar în toată această inscenare. Cum reiese din grupajul alăturat, alcătuit din declarații ale reprezentanților unor ONG-uri, există temerea că Guvernul tinde să subordoneze și structurile societății civile.

fațadă, de imagine. Când ONG-urile au venit cu inițiative legislative, acest guvern, cărui i se spune «Guvernul Adrian Năstase» deși este, Guvernul României, nu le-a luat în seamă. Guvernul nu trebuie să impună nimic ONG-urilor, e nefiresc. Oricum, nu va avea nici o șansă să le acapareze. Prin organizarea forumului, Guvernul vrea să-și creeze o imagine mai bună".

Unii nu simt nimic...

Valentin Coman (președintele Asociației Pro Ruralis - Cluj): "Aceste forumuri se organizează anual, întotdeauna au venit reprezentanți ai Președinției și Guvernului, dar nu cred că până acum s-au făcut presiuni politice. Eu, cel puțin, nu le-am simțit".

Au existat presiuni

Radu Mițean (director executiv al Clubului de Ciclism Napoca):

"Probabil că în strategia de imagine a Guvernului se înscrie și organizarea

"Depinde cum se implică. Dacă ne ajută în sensul bun, da. Suntem de acord ca Guvernul să se ocupe și de noi, să ne lărgască relațiile cu primăriile, pentru că noi comunicăm foarte prost cu acestea, din mai multe motive. Dar asta nu înseamnă că suntem de acord să ne dicteze nouă, pe banii noștri. Dacă asta s-ar reduce la relaționarea cu celelalte instituții, sunt de acord".

Categoric împotriva implicării Puterii

Daniela Mărgineanu-Tăranu (președintele Fundației Memoria Cluj): "În mod categoric sunt împotriva implicării Puterii în activitatea și în viața ONG-urilor. Societatea civilă există și are forurile și reprezentanții ei și nu înțeleg de ce este nevoie să se facă alte organizații ale ei, care să fie conduse de Putere. Cred că actualele organizații trebuie încurajate și finanțate".

acest control înseamnă să verifici că banii au fost chelțuiți în scopul pus, de caritate, pe baza programului propriu al ONG-ului, e normal dacă impune ce să faci cu banii bine. Dacă eu am nevoie acasă, iar ei îmi spun că-mi trebuie o mașină, sau dacă am nevoie de bani, ei îmi spun că-mi trebuie mâncare și bine. Trebuie să mă lase să fiu vreau cu banii, pentru programul gândit potrivit nevoilor. Și să nu bage în treaba mea, să încerce să controleze activitatea, să mi se impună ce să fac, că nu-i deloc corect!"

Nu este bine

să se implice Puterea

Antonia Rădulescu (administratoarea Asociației Adolescentul București): "Nu cred că este bine ca Guvernul să implice în activitatea ONG-urilor decât în cazul că finanțează anumite activități sau proiecte. Atât timp cât ONG-urile își plătesc impozitul, Guvernul nu are nici un drept să intervină în activitatea lor. Noi lucram pe proiecte finanțate din exterior, proiecte câștigate prin munca noastră, de ce să se amestece Guvernul? ONG-urile vin, în general, în sprijinul cetățenilor și nu pot face guvernantii. Dacă Guvernul nu poate controla de activitățile pe care le finanțează, poate, eventual, să ajute ONG-urile să găsească mai multă transparență în instituțiile statului".

Constantin Gadină (președintele Asociației Jilava '89 - Râniți Retinuți): "Noi nici n-am fost anumiți despre acest forum. O fi vreo filieră de ONG-uri-lor care colaborează cu Guvernul. Nu știu pe ce criterii s-a făcut invitațiile și ce temă va avea acest forum".

Micaela Ghîtescu (Fundația Culturală Memoria, București): "Sunt destul de perplexă în fața acestui subiect interes al Guvernului și a Administrației".

Fundațiile nici măcar nu știu ce teme de discuție propune Guvernul

Camelia Doru (președintele fundației ICAR): "Se poate ca puterea să încerce un control și mai extins asupra societății civile, dar personal nu cred că este posibil. Nu cred că puterea este atât de naivă încât să-și imagineze că la ora actuală în România se mai poate întâmpla așa ceva. Din '90 și până acum, organizațiile care au ales ca soluție de supraviețuire alierea cu puterea sunt deja în această categorie. Cele de care a avut nevoie puterea pentru a-și rezolva propriile interese au fost create și sunt și ele cunoscute, iar cele care și-au văzut serios de treabă - puține, ce-i drept - am motive să cred că și vor continua în mod onest activitatea. Sigur că este anormal ca acest forum să fie organizat sub auspiciile guvernului. Mai grav mi se pare faptul că invitații de participare s-au trimis, dar nu și chestionare referitoare la temele de discutat. Programul nu permite nici o dezbateră a altor subiecte în afara celor decise de nu se știe cine. Nu există nici un capitol de «diverse», unde participanții care nu și găsesc aria de interes în program să aibă măcar iluzia că li se va permite să ia cuvântul. De fapt nici în prețuia forumului nu există mai mult decât o schiță de program. Numele celor care vor cuvânta este încă ținut secret, deși taxa de participare este nici mai mult nici mai puțin de 2 milioane de lei! Ar fi normal ca participanții - plătorii - să știe pentru ce plătesc, nu-i așa? Dar organizatorii s-ar putea să aibă surprize, dacă vor exista suficienți participanți cu o minimă experiență în exercitiul democratic. Pentru că la urma urmei acest forum ar trebui să reunească cel mai activ, agresiv și inovativ segment al societății, care nu este de așteptat că va înghiți pe nemestecate orice gălușcă. Va fi și acesta un test al calității participanților. Din punctul meu de vedere, forumul este încă un efort de lustruire a imaginii guvernului, care vrea să arate Europei că incurajează sectorul societății civile. Vor fi câteva teste interesante de trecut în timpul acestui forum, atât pentru participanți, cât și pentru organizatori".

Nu dorim să fim subordonați

Oana Coșoreanu (vicepreședintele Societății Culturale Junimea '90 - Iași): "Nu dorim să fim controlați sau subordonați Guvernului. Dorim să fim sprijiniți de Guvern. Ar fi indicată susținerea Guvernului, dar știu eu dacă se va materializa ceva?!".

Guvernul vrea doar să-și îmbunătățească imaginea

Mihai Staicu (președintele Fundației de Tineret Euro Est): "Cred că implicarea Guvernului în organizarea acestui forum este un demers de

Forumul organizațiilor neguvernamentale, care se desfășoară timp de patru zile, cu începere de astăzi, la Palatul Parlamentului, conține în sine atâtea contradicții încât poate fi comparat doar cu "minunile" atribuite orașului Caracal - cimitirul pe strada Învierii, puscăria pe strada Libertății, incendiul de la sediul pompierilor etc. Surprinde - de fapt șochează - că o reuniune a organizațiilor neguvernamentale este organizată chiar de Guvern, prin Departamentul de Analiză Instituțională și Socială. Există două posibilități: ori guvernul României, devenit de vreun an "Guvernul Adrian Năstase", s-a transformat mai nou în ONG-ul "Asociația Amicii lui Adrian Năstase" - calitate în care a și organizat forumul -, ori ne aflăm în plină democrație originală. Varianta a doua pare mai probabilă, dat fiind că de acest demers nu sunt străini nici consilierii președintelui Ion Iliescu. Confruntată în plan politic cu o opoziție firavă, Puterea încearcă practic ceea ce și Stalin a încercat, și a reușit, la vremea sa: aservirea și apoi anularea societății civile. Manifestarea are din start caracteristicile unei făcături: nu se cunosc temele de dezbateră, deși invitaților li s-au cerut câte două milioane pentru participare, nu se știe dacă se va putea înscrie oricine la cuvânt și ce are voie să spună, nu care cumva să se supere "organizatorii". E un iz totalitar în toată această înscenare. Cum reiese din grupajul alăturat, alcătuit din declarații ale reprezentanților unor ONG-uri, există temerea că Guvernul tinde să subordoneze și structurile societății civile.

fațadă, de imagine. Când ONG-urile au venit cu inițiative legislative, acest guvern, căruia i se spune «Guvernul Adrian Năstase» deși este Guvernul României, nu le-a luat în seamă. Guvernul nu trebuie să impună nimic ONG-urilor, e nefiresc. Oricum, nu va avea nici o șansă să le acapareze. Prin organizarea forumului, Guvernul vrea să-și creeze o imagine mai bună".

Unii nu simt nimic...

Valentin Coman (președintele Asociației Pro Ruralis - Cluj): "Aceste forumuri se organizează anual, întotdeauna au venit reprezentanți ai Președinției și Guvernului, dar nu cred că până acum s-au făcut presiuni politice. Eu, cel puțin, nu le-am simțit".

Au existat presiuni

Radu Mititean (director executiv al Clubului de Cicloturism Napoca): "Probabil că în strategia de imagine a Guvernului se înscrie și organizarea acestui forum. Eu am participat la mai multe astfel de forumuri și au existat presiuni din partea guvernanților, foști sau actuali. Depinde însă foarte mult de ONG-uri, de reprezentanții acestora să nu manifeste obediență față de factorul politic".

Rostul ONG-urilor e să tragă Guvernul de mână

Călin Pop-Tiron (președintele Fundației Pan-Europene Ecosphera): "Ori e Guvern, ori e ONG. Nu văd ce treabă are Guvernul să se bage în activitatea lor. Cel mult, să le sprijine ca să aibă pe cineva lângă ei să-i tragă de mână. Cred că asta-i rostul ONG-urilor".

Nicoleta Avramescu (directorul Fundației Stavropoleos, Centrul social pentru copii Sf. Dimitrie):

"Depinde cum se implică. Dacă ne ajută în sensul bun, da. Suntem de acord ca Guvernul să se ocupe și de noi, să ne lărgască relațiile cu primăriile, pentru că noi comunicăm foarte prost cu acestea, din mai multe motive. Dar asta nu înseamnă că suntem de acord să ne dicteze nouă, pe banii noștri. Dacă asta s-ar reduce la relaționarea cu celelalte instituții, sunt de acord".

Categoric împotriva implicării Puterii

Daniela Mărgineanu-Tăranu (președintele Fundației Memoria Cluj): "În mod categoric sunt împotriva implicării Puterii în activitatea și în viața ONG-urilor. Societatea civilă există și are forurile și reprezentanții ei și nu înțeleg de ce este nevoie să se facă alte organizații ale ei, care să fie conduse de Putere. Cred că actualele organizații trebuie încurajate și finanțate".

Părintele Nicolae Tănase (Asociația Pro Vita, Vălenii de Munte): "ONG-urile fac mult din serviciul pe care statul ar trebui să-l facă pentru cei defavorizați social: copii, bătrâni, oameni marginalizați social. Statul ar trebui să le sprijine prin facilități, nu neapărat prin bani. Deocamdată facilitățile sunt prea puține: ca să recuperezi TVA-ul îți trebuie o mie de acte, ca să faci o activitate cu copiii e foarte greu să te încadrezi în lege, ca să fii scutit de vamă e aproape imposibil... Din păcate, statul încă nu sprijină ONG-urile suficient...".

Cât privește întrebarea dumneavoastră dacă este normal ca Puterea să se implice în activitatea ONG-urilor, depinde ce înseamnă asta. Statul n-a dat niciodată un leu fără să controleze. Acum depinde: ce înseamnă să controleze activitatea ONG-urilor? Dacă

acest control înseamnă să verifice dacă banii au fost cheltuiți în scopul propus, de caritate, pe baza programului propriu al ONG-ului, e normal, dar dacă impune ce să faci cu banul, nu-i bine. Dacă eu am nevoie acolo de casă, iar ei îmi spun că-mi trebuie mobilă, sau dacă am nevoie de casă și ei îmi spun că-mi trebuie mâncare, nu-i bine. Trebuie să mă lase să fac ce vreau cu banii, pentru programul meu, gândit potrivit nevoilor. Și să nu se bage în treaba mea, să încerce să-mi controleze activitatea, să mi se impună ce să fac, că nu-i deloc corect!"

Nu este bine să se implice Puterea

Antonia Rădulescu (administratoarea Asociației Adolescentul București): "Nu cred că este bine ca Guvernul să se implice în activitatea ONG-urilor decât în cazul că finanțează anumite activități sau proiecte. Atât timp cât ONG-urile își plătesc impozitele, Guvernul nu are nici un drept să intervină în activitatea lor. Noi lucrăm pe proiecte finanțate din exterior, proiecte câștigate prin munca noastră, de ce să se amestece Guvernul? ONG-urile vin, în general, în sprijinul a ceea ce nu pot face guvernării. Deci Guvernul nu poate controla decât activitățile pe care le finanțează. Ar putea, eventual, să ajute ONG-urile să găsească mai multă transparență la instituțiile statului".

Constantin Gadina (președintele Asociației Jilava '89 - Râniți și Reținuți): "Noi nici n-am fost anunțați despre acest forum. O fi vreo filieră a Guvernului care colaborează cu Guvernul. Nu știu pe ce criterii s-au făcut invitațiile și ce temă va avea acest forum".

Micaela Ghițescu (Fundația culturală Memoria, București): "Sunt destul de perplexă în fața acestui subiect interes al Guvernului și Administrației Prezidențiale pentru activitatea ONG-urilor. Prin definiție, ONG înseamnă tocmai o organizație neguvernamentală, deci autonomă față de Putere. Iar ceea ce privește Fundația culturală Memoria, menirea și scopurile activităților ei sunt rememorarea trecutului de opresiune comunistă, aducerea conștiința publică, și mai ales tineretului, a luptei anticomuniste descătușarea gândirii arestate în aproape 50 de ani de dictatură statului și a partidului comunist. Vă decii, o totală incompatibilitate între scopurile noastre și încercarea statului actual de a ne subordona. Gândirea arestată sub comuniști și - în sfârșit descătușată nu poate fi transformată într-o «gândire de carton»".

Grupaj realizat de R. Dănicuț, M. Ionescu

Forumul organizațiilor neguvernamentale, care se desfășoară timp de patru zile, cu începere de astăzi, la Palatul Parlamentului, conține în sine atâtea contradicții încât poate fi comparat doar cu "minunile" atribuite orașului Caracal - cimitirul pe strada Învierii, pușcăriile pe strada Libertății, incendiul de la sediul pompierilor etc. Surprinde - de fapt șochează - că o reuniune a organizațiilor neguvernamentale este organizată chiar de Guvern, prin Departamentul de Analiză Instituțională și Socială. Există două posibilități: ori guvernul României, devenit de vreun an "Guvernul Adrian Năstase", s-a transformat mai nou în ONG-ul "Asociația Amicii lui Adrian Năstase" - calitate în care a și organizat forumul -, ori ne aflăm în plină democrație originală. Varianta a doua pare mai probabilă, dat fiind că de acest demers nu sunt străini nici consilierii președintelui Ion Iliescu. Confruntată în plan politic cu o opoziție frivă, Puterea încearcă practic ceea ce și Stalin a încercat, și a reușit, la vremea sa: aservirea și apoi anularea societății civile. Manifestarea are din start caracteristicile unei făcături: nu se cunosc temele de dezbateri, deși invitaților li s-au cerut câte două milioane pentru participare, nu se știe dacă se va putea înscrie oricine la cuvânt și ce are voie să spună, nu care cumva să se supere "organizatorii". E un iz totalitar în toată această inscenare. Cum reiese din grupajul alăturat, alcătuit din declarații ale reprezentanților unor ONG-uri, există temerea că Guvernul tinde să subordoneze și structurile societății civile.

fațadă, de imagine. Când ONG-urile au venit cu inițiative legislative, acest guvern, căruia i se spune «Guvernul Adrian Năstase» deși este Guvernul României, nu le-a luat în seamă. Guvernul nu trebuie să impună nimic ONG-urilor, e nefiresc. Oricum, nu va avea nici o șansă să le acapareze. Prin organizarea forumului, Guvernul vrea să-și creeze o imagine mai bună”.

Unii nu simt nimic...

Valentin Coman (președintele Asociației Pro Ruralis - Cluj): "Acest forumuri se organizează anual, întotdeauna au venit reprezentanți ai Președinției și Guvernului, dar nu cred că până acum s-au făcut presiuni politice. Eu, cel puțin, nu le-am simțit”.

Au existat presiuni

Radu Mitițean (director executiv al Clubului de Cicloturism Napoca): "Probabil că în strategia de imagine a Guvernului se înscrie și organizarea acestui forum. Eu am participat la mai multe astfel de forumuri și au existat presiuni din partea guvernanților, foști sau actuali. Depinde însă foarte mult de ONG-uri, de reprezentanții acestora să nu manifeste obediență față de factorul politic”.

Rostul ONG-urilor e să tragă Guvernul de mână

Călin Pop-Tiron (președintele Fundației Pan-Europene Ecosphere): "Ori e Guvern, ori e ONG. Nu văd ce treabă are Guvernul să se bage în activitatea lor. Cel mult, să le sprijine ca să aibă pe cineva lângă ei să-i tragă de mână. Cred că asta-i rostul ONG-urilor”.

Nicoleta Avramescu (directorul Fundației Stavropoleos, Centrul social pentru copii Sf. Dimitrie):

"Depinde cum se implică. Dacă ne ajută în sensul bun, da. Suntem de acord ca Guvernul să se ocupe și de noi, să ne lărgască relațiile cu primăriile, pentru că noi comunicăm foarte prost cu acestea, din mai multe motive. Dar asta nu înseamnă că suntem de acord să ne dicteze nouă, pe banii noștri. Dacă asta s-ar reduce la relaționarea cu celelalte instituții, sunt de acord”.

Categoric împotriva implicării Puterii

Daniela Mărgineanu-Tăranu (președintele Fundației Memoria Cluj): "În mod categoric sunt împotriva implicării Puterii în activitatea și în viața ONG-urilor. Societatea civilă există și are forurile și reprezentanții ei și nu înțeleg de ce este nevoie să se facă alte organizații ale ei, care să fie conduse de Putere. Cred că actualele organizații trebuie încurajate și finanțate”.

Părintele Nicolae Tănase (Asociația Pro Vita, Vălenii de Munte): "ONG-urile fac mult din serviciul pe care statul ar trebui să-l facă pentru cei defavorizați social: copii, bătrâni, oameni marginalizați social. Statul ar trebui să le sprijine prin facilități, nu neapărat prin bani. Deocamdată facilitățile sunt prea puține: ca să recuperezi TVA-ul îți trebuie o mie de acte, ca să faci o activitate cu copiii e foarte greu să te încadrezi în lege, ca să fii scutit de vamă e aproape imposibil... Din păcate, statul încă nu sprijină ONG-urile suficient...”

Cât privește întrebarea dumneavoastră dacă este normal ca Puterea să se implice în activitatea ONG-urilor, depinde ce înseamnă asta. Statul n-a dat niciodată un leu fără să controleze. Acum depinde: ce înseamnă să controleze activitatea ONG-urilor? Dacă

accest control înseamnă să verifice dacă banii au fost chelțuiți în scopul propus, de caritate, pe baza programului propriu al ONG-ului, e normal, dar dacă impune ce să faci cu banul, nu-i bine. Dacă eu am nevoie acolo de casă, iar ei îmi spun că-mi trebuie mobilă, sau dacă am nevoie de casă și ei îmi spun că-mi trebuie mâncare, nu-i bine. Trebuie să mă lase să fac ce vreau cu banii, pentru programul meu, gândit potrivit nevoilor. Și să nu se bage în treaba mea, să încerce să-mi controleze activitatea, să mi se impună ce să fac, că nu-i deloc corect!”

Nu este bine să se implice Puterea

Antonia Rădulescu (administrator, Asociația Adolescentul București): "Nu cred că este bine ca Guvernul să se implice în activitatea ONG-urilor decât în cazul că finanțează anumite activități sau proiecte. Atât timp cât ONG-urile își plătesc impozitele, Guvernul nu are nici un drept să intervină în activitatea lor. Noi lucrăm pe proiecte finanțate din exterior, proiecte câștigate prin munca noastră, de ce să se amestece Guvernul? ONG-urile vin, în general, în sprijinul a ceea ce nu pot face guvernanții. Deci Guvernul nu poate controla decât activitățile pe care le finanțează. Ar putea, eventual, să ajute ONG-urile să găsească mai multă transparență la instituțiile statului”.

Constantin Gadină (președintele Asociației Jilava '89 - Râniți și Retinuți): "Noi nici n-am fost anunțați despre acest forum. O fi vreo filieră a ONG-urilor care colaborează cu Guvernul. Nu știu pe ce criterii s-au făcut invitațiile și ce temă va avea acest forum”.

Micaela Ghiteșcu (Fundația culturală Memoria, București): "Sunt destul de perplexă în fața acestui subit interes al Guvernului și Administrației Prezidențiale pentru activitatea ONG-urilor. Prin definiție, ONG înseamnă tocmai o organizație neguvernamentală, deci autonomă față de Putere. În ceea ce privește Fundația culturală Memoria, menirea și scopurile activităților ei sunt rememorarea trecutului de opresiune comunisă, aducerea în conștiința publică, și mai ales a tineretului, a luptei anticomuniste și descătușarea gândirii arestate în cei aproape 50 de ani de dictatură a statului și a partidului comunist. Văd, deci, o totală incompatibilitate între scopurile noastre și încercarea statului actual de a ne subordona. Gândirea arestată sub comuniști și - în sfârșit - descătușată nu poate fi transformată într-o «gândire de carton»”.

Grupaj realizat de R. Dănicuț, M. Ionescu